

Warszawa, 20 grudnia 2023 r.

Oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję:

Nazwisko i imię: Piotr Borysiuk.

Wskazanie miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji:

Oznaczenie adresata petycji:

**Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
Pan Marcin Kierwiński**

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze!

Wskazanie przedmiotu petycji:

Mając na względzie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) w interesie publicznym wnoszę petycję do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o:

- 1) **poprawne wypełnienie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164, dalej jako UNZA) w zakresie określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w dziale administracji rządowej sprawy wewnętrzne, tj. poprawnego wydania zarządzenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określającego tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposób postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez organy lub jednostki organizacyjne, w tym podległych i nadzorowanych – w odniesieniu do organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;**
- 2) **wprowadzenie poprawionego zarządzenia, o którym mowa w punkcie nr 1, do stosowania przez wszystkie organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, w tym we wszystkich archiwach wyodrębnionych podległych temu ministrowi (m. in. Centralne Archiwum MSWiA, archiwa wyodrębnione Policji, archiwa wyodrębnione Straży Granicznej,**

archiwa wyodrębnione Państwowej Straży Pożarnej, Archiwum Służby Ochrony Państwa, Archiwum Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, Archiwum Urzędu do Spraw Cudzoziemców i innych).

Mając na względzie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) **wyrażam zgodę** na ujawnienie moich danych osobowych (w szczególności mojego imienia i nazwiska) na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego. Z kolei **nie wyrażam zgody** na ujawnienie mojego miejsca zamieszkania i adresu do korespondencji na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego.

Uzasadnienie przedmiotu petycji:

Pkt 1 – poprawne wypełnienie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA.

Dyspozycja art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA stwierdza, iż **tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej** (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję) oraz sposób postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez organy lub jednostki organizacyjne, w tym podległych i nadzorowanych, określają, w drodze zarządzenia, **w odniesieniu do organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez** (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję) Ministra Obrony Narodowej, **ministra właściwego do spraw wewnętrznych** (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję), ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz wyodrębnionych komórek organizacyjnych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych i urzędów celno-skarbowych, w których funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze, a także w odniesieniu do wyodrębnionej komórki organizacyjnej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych wykonującej zadania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – **ministrowie, którym podlegają oraz przez których są nadzorowane te organy i jednostki organizacyjne** (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję).

Na podstawie przedmiotowego przepisu UNZA wydano zarządzenie nr 43 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. MSWiA z 2017 r. poz. 59, dalej jako „ZARZ 43”)¹.

¹ Poprzedzone było zarządzeniem nr 23 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 2015 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez Ministra Spraw Wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. MSWiA poz. 44).

W § 1 pkt 1 wyżej przywołanego ZARZ 43 wskazano, iż zarządzenie określa tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej w archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zwanego dalej „Ministerstwem”, oraz w archiwach organów i jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych.

Należy jednak zauważyć, iż w ZARZ 43 – co wynika z jego treści – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określił jedynie tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „B” i „BE”, tj. dokumentacji o czasowym znaczeniu praktycznym, która przez okres wskazany w jednolitym rzeczowym wykazie akt przechowywana jest w archiwum, a następnie poddana procedurze komisyjnego brakowania.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie określił trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej, o krótkotrwałym znaczeniu praktycznym, oznaczaną symbolem „Bc”.

Oznacza to, iż Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie wypełnił w pełni dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA.

Inne organy państwowe, które prawidłowo wypełniły dyspozycję art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA, w zarządzeniach wydanych na podstawie przywołanego przepisu, uwzględniły zarówno brakowanie dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „B” i „BE”, jak również oznaczonej symbolem „Bc”. Dotyczy to m. in.:

- 1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego poprzez zarządzenie nr 25 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (M.P. z 2016 r. poz. 247);
- 2) Centralnego Biura Antykorupcyjnego poprzez zarządzenie nr 30 Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (M.P. z 2016 r. poz. 251);
- 3) Agencji Wywiadu poprzez zarządzenie nr 47 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej w Agencji Wywiadu (M.P. z 2016 r. poz. 399);
- 4) Służby Kontrwywiadu Wojskowego poprzez zarządzenie nr 39/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego (Dz. Urz. Ministra Obrony Narodowej z 2016 r. poz. 210);
- 5) Służba Wywiadu Wojskowego poprzez zarządzenie nr 11/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 sierpnia 2022 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez Służbę Wywiadu Wojskowego (Dz. Urz. MON z 2022 r. poz. 125).

Należy przy tym zauważyć, iż w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji kwestię brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc” określono w zarządzeniu nr 36 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA z 2022 r. poz. 65, dalej jako „ZARZ 36”).

Należy jednak zauważyć, iż powyższe ZARZ 36 zostało wydane na podstawie art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i 2 i ust. 3 oraz art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA, które to dyspozycje ustawowe nie upoważniają ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc”.

Art. 6 ust. 1 UNZA brzmi:

- „*Organy państwowe oraz państwowe jednostki organizacyjne, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowe jednostki organizacyjne obowiązane są zapewnić odpowiednią ewidencję, przechowywanie oraz ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą:*

1) powstającej w nich dokumentacji, w sposób odzwierciedlający przebieg załatwiania i rozstrzygania spraw;

2) nadsyłanej i składanej do nich dokumentacji, w sposób, o którym mowa w pkt 1”.

Art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 UNZA brzmi:

- „*Organy i kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, w porozumieniu z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych, określają:*

1) instrukcję kancelaryjną określającą szczegółowe zasady i tryb wykonywania czynności kancelaryjnych;

2) sposób klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji w formie jednolitego rzeczowego wykazu akt, który określa klasy, według których w organie lub jednostce organizacyjnej, o których mowa w ust. 1, grupuje się jednolicie, w systemie dziesiętnym, dokumentację powstającą i gromadzoną w tych organach i jednostkach oraz ustala dla dokumentacji kwalifikację archiwalną; jednolity rzeczowy wykaz akt stanowi podstawę oznaczania, rejestracji i grupowania dokumentacji w organie lub jednostce organizacyjnej w chwili wszczynania spraw oraz może być uzupełniony przez kwalifikator dokumentacji, który określa kwalifikację archiwalną jednorodnego rodzaju lub typu dokumentacji”;

Art. 6 ust. 3 UNZA brzmi:

- „*3. Do organów właściwych w sprawach archiwów wyodrębnionych nie stosuje się wymogu porozumienia z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych w sprawach, o których mowa w ust. 2, 2e i 2i”;*

Art. 19 ust. 1 UNZA brzmi:

- „*Właściwymi organami w sprawach archiwów wyodrębnionych w zakresie określonym przepisami ustawy są odpowiednio:*

- 1) Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych, minister właściwy do spraw finansów publicznych i minister właściwy do spraw instytucji finansowych;
- 2) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu;
- 3) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 4) Szefowie: Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 5) Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego”.

Żaden z wyżej przywołanych artykułów nie upoważnia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc”. Tego typu upoważnienie zawarto w art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA w stwierdzeniu „tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej”. Przedmiotowe artykuły (art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i 2 i ust. 3 oraz art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA) dotyczą co najwyżej określenia instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt (ewentualnie uzupełnionego kwalifikatorem dokumentacji).

Należy jednak podkreślić, iż ani instrukcja kancelaryjna ani jednolity rzeczowy wykaz akt nie służą do określania trybu brakowania jakiegokolwiek dokumentacji niearchiwalnej.

Ponadto – nie dość, że w błędnym trybie określono tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc” – to określono go tylko i wyłącznie dla urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, tj. dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (vide § 1 ZARZ 36 o treści: „Wprowadza się do stosowania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji: 1) Instrukcję kancelaryjną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stanowiącą załącznik nr 1 do zarządzenia; 2) Jednolity rzeczowy wykaz akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia”).

Powyższe powoduje wniosek, iż Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie określił trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc” w odniesieniu do organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, do czego jest zobowiązany zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA.

Pkt 2 – wprowadzenie poprawionego zarządzenia, o którym mowa w punkcie nr 1, do stosowania przez wszystkie organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne.

Innym problemem, który występuje w zakresie stosowania dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA w odniesieniu do określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej jest fakt, iż powinien on obowiązywać we wszystkich organach i jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne.

Świadczy o tym brzmienie samego art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA, iż powinno ono odnosić się do organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych

Dyspozycje ZARZ 43 ograniczają jego stosowanie tylko do „w archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji” oraz do „archiwów organów i jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych” (vide § 1 pkt 1 ZARZ 43).

Dzieje się tak dlatego, że ZARZ 43 – jak wskazano wyżej – błędnie ograniczono tylko do określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolami „B” i „BE” (która jest przechowywana w zasobie archiwalnym poszczególnych archiwów), bez uwzględnienia brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc” (która nie jest przekazywana do zasobu archiwalnego lecz niszczona jest jako dokumentacja o krótkotrwałym znaczeniu).

Tymczasem komentarz do UNZA wprost wskazuje na „organy, urzędy je obsługujące i jednostki organizacyjne, których dotyczą zarządzenia wydawane na podstawie art. 5 ust. 3 u.n.z.a”, którymi są „organy i jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o którym mowa w art. 29 u.d.a.r. i który je nadzoruje Policję, Straż Graniczną, Państwową Straż Pożarną, Obronę Cywilną Kraju, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Szefa Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej oraz Biuro Ochrony Rządu”².

Jednak – co najbardziej paradoksalne – pomimo wydania ZARZ 43 (nawet w niepełnej realizacji dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA), wśród organów podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, funkcjonują inne akty prawne dotyczące określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej (oznaczonej zarówno symbolami „B” i „BE”, jak również „Bc”). Dotyczy to m. in. Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej.

Spośród ww. organów wprowadzono niniejsze przepisy prawne:

1) Policja:

- a) zarządzenie nr 26 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie metod i form brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Policji (Dz. Urz. Komendy Głównej Policji poz. 34)³,
- b) powyższe zarządzenie wydano na podstawie „Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138)”,

² Narodowy zasób archiwalny i archiwa. Komentarz, M. Konstankiewicz, A. Niewęglowski, Warszawa 2016, s. 101. Przywołany komentarz nawiązuje do treści art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 2512 z późn. zm.), gdzie zawarto zapis stwierdzający, iż: „Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej Kraju, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej oraz Służby Ochrony Państwa”. Dodatkowo należy wskazać, iż komentarz odnosi się do stanu prawnego z okresu 2015–2016, stąd w jego treści znajduje się Biuro Ochrony Rządu a nie Służba Ochrony Państwa.

³ Poprzedzone było zarządzeniem nr 8 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie metod i form brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Policji (Dz. Urz. KGP poz. 41).

c) w § 1 wskazano, że „Zarządzenie określa metody i formy brakowania dokumentacji niearchiwalnej w komórkach i jednostkach organizacyjnych Policji, przeprowadzanego w szczególności z zastosowaniem przepisów zarządzenia nr 43 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad. poz. 59)”;

2) Straż Graniczna:

- a) zarządzenie nr 93 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Straży Granicznej (Dz. Urz. Komendy Głównej Straży Granicznej poz. 56),
- b) powyższe zarządzenie wydano na podstawie „Na podstawie § 12 zarządzenia nr 43 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. MSWiA poz. 59)”,
- c) w § 12 ZARZ 43, na który powołała się Straż Graniczna zawarto następującą dyspozycję: „Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej i Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, każdy w swoim zakresie, zapewnią funkcjonowanie archiwów i składnic akt w zakresie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej”.

3) Państwowa Straż Pożarna:

- a) decyzja nr 26 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 22 czerwca 2018 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Państwowej Straży Pożarnej (Dz. Urz. Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej poz. 11),
- b) powyższe zarządzenie wydano na podstawie „Na podstawie § 12 zarządzenia Nr 43 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. MSWiA poz. 59)”.

Należy jednak stanowczo podkreślić, iż dyspozycje art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA wyraźnie wskazują, że dotyczą one również organów i jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Oznacza to, że zarządzenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych

w zakresie określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej, wydane na podstawie art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA, winno być bezwzględnie stosowane przez wszystkie organy i jednostki podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, również przez Policję, Straż Graniczną i Państwową Straż Pożarną.

W tym kontekście zarówno zarządzenie nr 26 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie metod i form brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Policji (wydane na podstawie ustawy o Policji) oraz zarządzenie nr 93 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Straży Granicznej i decyzja nr 26 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 22 czerwca 2018 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Państwowej Straży Pożarnej (oba wydane na podstawie ZARZ 43), mogą znajdować się w kolizji z brzmieniem art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA.

Należy przy tym wyraźnie wskazać, iż zgodnie z dyspozycjami art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA organem właściwym w sprawach zapisów przedmiotowej ustawy w zakresie działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne – jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

UNZA – jako *lex specialis* – nie upoważnia organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, takich jak np. Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, do określania trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej. Zgodnie z dyspozycjami art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA jest to wyłączna prerogatywa ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Powyższe zarządzenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wydane na podstawie art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA, powinno obowiązywać w organach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, o których mowa w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. z 2023 poz. 2708), tj. Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz Inspektora Nadzoru Wewnętrznego.

Obok organów przedmiotowe zarządzenie powinno obowiązywać również w jednostkach nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach działu administracji wewnętrznej sprawy wewnętrzne, o których mowa w obwieszczeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 października 2023 r. w sprawie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych (M. P. z 2023 r., poz. 1128), takie jak Akademia Policji w Szczytnie, Akademia Pożarnicza, Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX” w Łodzi, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowy Instytut Badawczy, Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, jak również samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Państwowy Instytut Medyczny MSWiA oraz Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA.

Podsumowanie.

Wyżej przedstawiona argumentacja wskazuje, iż:

- 1) w ZARZ 43 nie wypełniono w pełni dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA;
- 2) tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc” określono w ZARZ 36 nie posiadając do tego delegacji ustawowej (powołano się na art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i 2 i ust. 3 oraz art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA);
- 3) w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, dla organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (np. Policja, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna), minister właściwy do spraw wewnętrznych nie określił trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oznaczonej symbolem „Bc”;
- 4) zarządzenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych – wydane na podstawie art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA – powinno być jedynym aktem prawnym w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne określającym tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej (oznaczonej zarówno symbolami „B” i „BE”, jak również oznaczonej symbolem „Bc”), oraz powinno być bezwzględnie i bezpośrednio stosowane przez wszystkie organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi do spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, bez stosowania innych aktów prawnych w tym zakresie (np. wydanych przez Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej lub Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej).

Istotą przedmiotowej petycji jest zatem wskazanie Panu Ministrowi na wyżej wymienione problemy związane z wykonaniem dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Jednocześnie – mając na względzie wyżej przedstawioną argumentację – zasadnym jest wystąpienie do Pana Ministra z niniejszą petycją o poprawne wypełnienie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 5 UNZA w zakresie określenia trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w dziale administracji rządowej sprawy wewnętrzne oraz wprowadzenie tego poprawionego zarządzenia do stosowania przez wszystkie organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne.

Z poważaniem
Piotr Borysiuk

